

Reble

Butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió
de l'Associació Cultural l'Espona

Núm. 23

febrer-març de 2005

Edita: Associació Cultural l'Espona
Adreça: Font Vella, 10
43370 La Palma d'Ebre
Telèfon: 977 77 47 39
e-mail: espona@menta.net

Editorial

Els dos darrers anys l'Espona ha editat uns opuscles amb motiu de la diada de Sant Jordi que, amb els títols de "Recull de textos històrics sobre la Palma (segles XIX i XX)" i "La Palma el 1917", han inclòs la transcripció de textos antics que fan referència al poble, a més de comentaris sobre aquells i altres materials.

L'origen d'aquesta iniciativa es troba en el fet que es coneixia l'existència d'una sèrie de textos dispersos que feien referència al poble i hi havia la voluntat de recopilar-los. La filosofia que hi ha hagut al darrere d'aquestes publicacions ha estat doble: per una banda, divulgar entre els socis uns materials segurament desconeguts per la majoria, i, per l'altra, preservar una part del patrimoni històric del poble, mitjançant la transcripció (i l'emmagatzematge en suport digital) i la posterior difusió.

La bona acollida del primer opuscle va ser l'esperonador per continuar amb la iniciativa i buscar nous textos per a les edicions successives. En aquests moments s'està treballant en la d'enguany i ja s'han seleccionat els materials que constituïran l'opuscle de la següent. Com dèiem a la presentació del primer opuscle: només es tracta de desenterrar-los de les biblioteques i els arxius!

Activitats

-Segones Jornades Gastronòmiques de l'oli nou i el vi jove de la comarca del Priorat. Del 5 de febrer al 13 de març. Més informació www.priorat.org

-Excursions per les muntanyes i les comarques del sud de Catalunya. Cicle d'excursions organitzades per Setmana Santa: Especial Muntanyes de Prades.
-Divendres Sant, 25-03-05, Boscos de Mont-ral
-Dissabte Sant, 26-03-05, Els tresors de Poblet
-Dia de la Mona, 28-03-05, Poblets i llogarrets de les Muntanyes de Prades

Preu de cada excursió: 10 € iva inclòs. El preu inclou: servei de guia i explicacions, dossier, assegurança RC.

Data límit inscripcions: dimarts 22 de març de 2005

Més informació: telèfon 626 68 49 17

- Dissabte 12 de març: *La Foradada: el balcó sobre la costa de l'Ebre.*

Itinerari a peu fins a la roca Foradada, un dels cims més emblemàtics de la serra de Montsià. Sortida: A les 9 h; Museu del Montsià, Amposta. Informació i reserves: Museu Comarcal del Montsià
C/ Gran Capità, 34
43870 AMPOSTA

LA NOSTRA DANSA

Els pobles, al llarg del temps, han necessitat expressar el seu sentiment amb actes culturals i per això es crearen els Jocs Florals, amb premis literaris, i també el folklore: per mostrar l'alegria que es duu al cos. Al nostre país, que és Catalunya, tenim la dansa tradicional, que és la sardana, i en altres regions o autonomies tenen les seves.

De la sardana se'n desconeix l'origen i l'època en què es va iniciar; podria ser, segons alguns estudis, de segles passats i que procedeixi de Grècia, ja que té una semblança amb el *Sirtaky* quant a moviment dels peus i els braços agafats. Durant els anys que fa que es componen sardanes, són molts els compositors que ens han deixat les seves empremtes i han creat sardanes de tota mena; unes per escoltar, com són les que s'interpreten als concerts, i altres, la majoria, per ballar en aplecs o concursos, on els sardanistes formen colles. Els qui estimem la nostra dansa i ens ho passem bé en ballar-la, tenim un plaer molt gran quan sentim el so de la música i la cobla interpreta la sardana.

El qui subscriu aquest escrit va pertànyer durant uns anys a la colla Liris Blaus, entre el període 1958-1965, però en aquell temps i anys posteriors la que va destacar més i la més guardonada va ser la colla Violetes del Bosc. Amb més de 50 anys ballant sardanes, tinc records de tota mena, com podeu imaginar, però ressaltaria els inicis a la Palma d'Ebre, que segurament em van marcar la meva predisposició a la nostra dansa. Recordo també la meva estada a la capital d'Espanya, on vam crear una colla sardanista que es deia Montserratina, coincidint amb altres sardanistes que, per motius de treball o motius obligats (servei militar), vivien a "La Villa del Oso y el Madroño". Un reconeixement a tots ells i un agraïment al Sr. Santiago Udina Martorell i al Sr. Piferrer, que aleshores tenien el càrrec de president i sots president del Cercle Català d'aquella ciutat, organisme que ens va donar un gran suport.

Es va celebrar un acte, durant la festa major (que sempre coincideix amb la setmana de Sant Jordi i la Mare de Déu de Montserrat), on es va autoritzar una ballada de sardanes a la Plaza Mayor. Presidia la corporació de Madrid en aquells anys l'alcalde Conde de Mayalde, que va sortir al balcó per saludar els sardanistes i presidir l'esdeveniment. Es va aprofitar per estrenar una sardana que va compondre el mestre J. Tarrida titulada "Germans de color" i el cercle o anella el vam formar sardanistes guineans i sardanistes espanyols (uns 250). Els primers van aprendre molt a gust a ballar la nostra dansa (els vam impartir les classes quatre de la nostra colla durant un mes, dos cops per setmana, a uns col·legis majors de la Ciutat Universitària on residien els guineans). La resta ja seguien els compassos de la sardana, perquè eren habituals en les audicions que se celebraven a diumenges alterns al Parque del Retiro, a un lloc que és una plaça petita, anomenada Glorieta de la Sardana. Desitjaria que seguissin molts anys celebrant-se audicions en aquest lloc.

En altres indrets, com Sant Sebastià (País Basc), i moltes altres ciutats i pobles de Catalunya existeixen monuments recordant la nostra dansa, que és la més bella que es fa i es desfà (a Barcelona està ubicat al parc de Montjuïc). Fa uns mesos, concretament l'11 de setembre passat, per la Diada, al recinte del Fòrum vaig formar part dels 350 sardanistes que vam ballar la Sardana de la Pau, donant-nos les mans per formar l'anella amb el símbol de la pau. Va ser molt emotiu.

Hem de procurar mantenir viva la flama i la il·lusió per continuar promocionant la Nostra Dansa i desitjaria que aquestes vivències pròpies es poguessin repetir i continuar per molts anys amb els nostres fills, néts i generacions futures. De nosaltres depèn, dels educadors a les escoles, dels polítics que ens governin, però sobretot de l'ambient familiar que trobin els descendents en cada llar del nostre país. M'agradaria concloure amb uns versets que crec que us complauran tant com a mi quan els vaig llegir:

La meva terra, Catalunya;
la meva parla, català;
la meva dansa, la sardana;
el meu desig, la llibertat.

Albert Solé Casanovas

Si voleu participar-hi *posant Reble* ens podeu fer arribar els vostres articles:

- Posant-vos en contacte amb qualsevol membre de la junta.
- Per correu ordinari o per correu electrònic.

Els articles hauran de ser en català, preferiblement en format digital, mecanografiats a espai senzill, lletra Arial 10 i en programa Word, i hauran de tindre una extensió màxima d'una pàgina.

*L'Espona no
es fa
responsable
de les
opinions
expressades
en l'article.*